

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219200997
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4219200997.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o v čase podania návrhu maloletého: E. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., P. V. XXXX/XX, bytom u matky, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Pribinova 9, IČO: 36 813 401, proti osobe povinnej platiť výživné: S. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., L. X, zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Roman Blažek, s.r.o., so sídlom Komárno, Pohraničná 4, IČO: 36 721 123, za účasti matky R. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., P. V. XXXX/XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Podzámska 32, IČO: 36 813 401, o návrhu osoby povinnej platiť výživné na zníženie vyživovacej povinnosti, o odvolaní oprávneného a matky proti rozsudku Okresného súdu Komárno zo dňa 14. apríla 2021 č. k. 9P/53/2019-482, v spojení s opravným uznesením zo dňa 4. októbra 2021 č. k. 9P/53/2019-546, takto

rozhodol:

Odvolačí súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým), v spojení s opravným uznesením (ďalej len „napadnutý rozsudok“, „napadnuté rozhodnutie“), súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 9P/167/2017-62 zo dňa 12. 02. 2018 v časti o výživnom a platobnom mieste tak, že znížil vyživovaciu povinnosť osobe povinnej platiť výživné S. nar. XX. XX. XXXX (ďalej len „povinný“, „otec“) na oprávneného E. P., nar. XX. XX. XXXX (ďalej v len „oprávnený“, „dieťa“, „syn“) zo sumy 376 eur na 50 eur mesačne, počnúc dňom 22. 02. 2019 s tým, že výživné je splatné vždy do 15.-teho toho-ktorého dňa mesiaca vopred k rukám oprávneného. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že povinný sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti na v čase podania návrhu maloletého zo sumy 376 eur na 35 eur mesačne počnúc dňom 22. 02. 2019, odkedy sa stal práceneschopným. Vo veci rozhodol rozsudkom č. k. 9P/53/2019-250 zo dňa 21. 09. 2020 tak, že znížil vyživovaciu povinnosť povinného zo sumy 376 eur na sumu 35 eur mesačne počnúc dňom 22. 02. 2019. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka oprávneného a Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 6CoP/33/2020-333 zo dňa 30. 11. 2020 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ust. § 26, § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. o rodine. Uviedol, že naposledy bolo o výživnom na oprávneného rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P/167/2017-62 zo dňa 12. 02. 2018, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol v tom čase maloletý oprávnený zverený do osobnej starostlivosti matky a povinný otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne sumou

376 eur. V čase rozhodovania bolo matka zamestnaná u spoločnosti Union poisťovňa s príjmom 393 eur a otec bol súkromný podnikateľ s príjmom podľa vlastného udania 800 eur a pracoval v zahraničí. Obaja boli bez ďalšej vyživovacej povinnosti. V čase rozhodovania bol povinný študentom 1. ročníka L. a tiež sa vrcholovo venoval karate. Práve z týchto dôvodov po vyčíslení výdavkov sa jeho rodičia v rozvodovom konaní dohodli na relatívne vysokom výživnom v sume 376 eur. V posudzovanom čase bol oprávnený už plnoletý od 22. 09. 2020, študoval na tej istej škole ako v čase určenia vyživovacej povinnosti, pričom v čase podania návrhu bol študentom tretieho ročníka a neskôr študentom maturitného ročníka. Konštatoval zmenu pomerov na jeho strane, nakoľko po operácii kolena v decembri 2018 prestal športovať, takže nemal už s tým spojené zvýšené výdavky. Mal preukázané, že od marca 2020 bola forma štúdia až do konca tretieho ročníka online a štvrtý ročník chodil prezenčne na výučbu len šesť týždňov od 02. 09. 2020 do polovice októbra 2020. Online výučba bola do konca apríla 2021. Oprávnený nemal v tomto období žiadne výdavky spojené s internátom, cestovným a MHD. Mal bežné výdavky na stravu, ošatenie, obuv a hygienické potreby. Od mája 2021 tvrdil výdavky na internát 25 eur mesačne, stravu trikrát denne 87 eur mesačne, cestovné 10 eur mesačne Q. - V. a R. 7 eur mesačne. Matka prispievala oprávnenému vreckovým 120 eur mesačne. Matka oprávneného pre lepší príjem odišla pracovať do spoločnosti F. V. O. (A. B. s prevádzkou v Q.), kde podľa opisu mzdového listu dosahovala príjem len cca 100 eur, avšak podľa vlastného udania mala príjem cca 500 eur mesačne, ktoré jej zamestnávateľ vyplácal k rukám. Vzhľadom na Covidové opatrenia stratila prácu, preto sa zamestnala od 08. 02. 2021 v Centre pre deti a rodiny Q., pričom za február 2021 zarobila 515 eur a za marec 2021 632,13 eura. Inú vyživovaciu povinnosť nemala. Povinný platil výživné len 35 eur mesačne oprávnenému a zvyšok dostával ako náhradné výživné od štátu. S oprávneným žila sama v dvojizbovom byte, ktorý vlastnícky patril jej a sestre. Celkové výdavky na bývanie mala 150 eur kúrenie, voda a GO fond, elektrina 27 eur, TV 9,90 eura, internet 9,60 eura. Ďalej mal preukázané, že povinný dňa 22. 02. 2019 utrpel mozgovú porážku a následne na to ďalšiu mozgovú porážku, z ktorého dôvodu bol istý čas hospitalizovaný a potom dlhodobo práceneschopný, o čom svedčili potvrdenia o jeho zdravotnom stave. Predtým pracoval ako živnostník - tesár v zahraničí v V.. Nakoľko mal nedoplatok u Sociálnej poisťovni neboli mu najprv priznané nemocenské dávky a neskôr po doplatení mu boli priznané nemocenské dávky v rozsahu 228,98 až 253,52 eura mesačne, pričom prvú dávku dostal v júli 2019. Bol uznaný rozhodnutím Sociálnej poisťovne za invalidného dôchodcu a bol mu priznaný invalidný dôchodok v sume 183,50 eura od 23. 02. 2020. Povinný okrem invalidného dôchodku iný príjem nemal, jeho zdravotný stav nebol dobrý, čo súd prvej inštancie skonštatoval po stretnutí na pojednávaní, keď videl, že povinný sa ťažko pohyboval, síce rozumel, ale veľmi ťažko sa vyjadroval, väčšinou len 1-2 slovami, podľa vlastného udania navštevoval lekára dvakrát mesačne a bral deväť liekov denne. Chcel by si privyrábať brigádnicke pomocnými baliacimi prácami, avšak zatiaľ mu nikto ponuku nedal. Ďalej mal preukázané, že manželka povinného, O. P., bola zamestnaná u spoločnosti P. F. s.r.o. s príjmom 919,90 eura mesačne. Povinný so svojou manželkou žili v jednej samostatnej časti rodinného domu, pričom v druhej časti žije sestra manželky povinného s rodinou. Sestra s rodinou si svoje výdavky hradila sama, dom bol úplne oddelený s vlastným elektromerom, vodomerom a plynomerom. Povinný s manželkou a jej matkou žili v druhej časti domu, pričom matka manželky žila sama v jednej izbe, poberala vdovský dôchodok 99,90 eura a starobný dôchodok 225,80 eura. Z tohto prispievala na elektrinu 20 eur, mala doplatky na lieky 40 eur mesačne a zo zvyšku si varila a zabezpečovala veci pre svoju potrebu. Výdavky na bývanie v ich časti rodinného domu boli: elektrina 145 eur (matka manželky povinného prispievala 20 eur), voda 8 eur, UPC 19,45 eura, internet 13 eur, dva telefóny 46 eur. Okrem toho manželka povinného splácala pôžičku za spotrebný úver v prospech OTP Banky v sume 248 eur mesačne, ktorým vyplatila svoje staré dlžoby, druhý úver v Prvej stavebnej sporiteľni splácala po 245 eur mesačne a z tohto kúpila mobilný dom, stojaci na pozemku rodinného domu, ktorý je jej výlučným vlastníctvom. Predmetný mobilný dom bol bez vody, elektriny a plynu, nakoľko na to povinný a jeho manželka nemali peniaze, a preto v ňom ani nebývali. Manželka povinného vyživovaciu povinnosť nemala, avšak predložila dve zmluvy o pôžičke zo dňa 15. 05. 2019 a 22. 01. 2019 na sumu 250 eur a 600 eur, ktoré si zobrala ako povinný utrpel porážku a boli bez peňazí. Zistil, že na povinného bol vyhlásený osobný bankrot, preto už nesplácal svoje dlžoby, nakoľko budú riešené v rámci oddĺženia. Uviedol celkový dlh cca 5 600 eur. Manželka povinného mala evidované jedno motorové vozidlo Z. C-R., povinný nemal evidované motorové vozidlo. Povinný nebol vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti. Manželka povinného predložila darovaciu zmluvu, na základe ktorej jej matka darovala sumu 7 000 eur na kúpu mobilného domu, ktorý následne kúpila kúpnu zmluvou za 13 000 eur. Vzhľadom na vyššie uvedené zastal názor, že pomery na strane oprávneného sa od poslednej úpravy výživného zmenili, síce študuje na tej istej škole, mal približne tie isté výdavky na štúdium, bývanie, ale už od decembra 2018 vrcholovo nešportuje, takže výdavky s týmto spojené nemal. Od marca 2020 do mája 2021 v prevažnej miere študoval online, tak výdavky spojené s internátom a cestovným nemal.

Konštatoval zmenu pomerov na strane matky oprávneného v zmene zamestnania a v zvýšení príjmu zo sumy 393 eur na cca 500 eur mesačne, pričom 08. 02. 2021 pracovala v Centre pre deti a rodiny Q. a v mesiaci marec 2021 mala príjem 632,13 eura. Konštatoval zmenu pomerov na strane povinného, nakoľko po dvoch mozgových porážkach nebol schopný sa zapojiť do pracovného pomeru, dlhodobo bol práceneschopný, poberal nemocenské dávky v rozmedzí 228,98 až 253,52 eura, pričom od 23. 02. 2020 mu bol priznaný invalidný dôchodok v sume 183,50 eura mesačne. Mal za to, že z týchto príjmov povinný nebol schopný si plniť vyživovaciu povinnosť vo vyššej sume ako je 50 eur mesačne, pretože jeho príjmy boli pod hranicou životného minima. K obrane matky oprávneného, že manželka povinného mala príjem okolo 900 eur a mohla by platiť výživné na oprávneného, považoval za neobhájiteľnú, pretože ona mala vyživovaciu povinnosť len voči svojmu manželovi, ktorého príjmy boli pod hranicou životného minima. Z uvedených dôvodov návrhu vyhovel a znížil vyživovaciu povinnosť povinného na sumu 50 eur mesačne i napriek tej skutočnosti, že nesporne mal oprávnený vysoké výdavky na štúdium, ktoré už znova začalo prezenčnou formou, avšak už nešportuje, s čím spojené výdavky nemal. Poznamenal, že oprávnený bol už plnoletý, bol zdravý a mohol si na svoju výživu popri štúdiu aj brigádnicke privyrábať. Okrem iného poukázal aj vzťah medzi plnoletým synom a jeho otcom, pričom ani jeden z nich nejavil žiadny záujem o svoj vzťah a oprávnený ani v chorobe nevyhľadal povinného, ani sa na jeho zdravotný stav neinformoval. Preto znížil vyživovaciu povinnosť povinného počnúc odo dňa kedy utrpel mozgovú porážku a bol hospitalizovaný a od tohto dňa je aj práceneschopný, teda od 22. 02. 2019. Dodal, že povinný si síce podal návrh až 08. 03. 2019 teda asi po dvoch týždňoch, avšak jeho zdravotný stav a hospitalizáciu, stratu reči a mobility považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa.

3. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil v súlade s ust. § 52 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“).

4. Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie oprávnený a matka oprávneného a žiadali rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť a návrh otca zamietnuť. Odvolanie odôvodnili s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP a uviedli, že z vykonaného dokazovania vyplývala skutočnosť, že povinný má pokles schopnosti vykonávať prácu o 60 %, pričom pobera invalidný dôchodok vo výške 183,50 eura. V rozsahu 40 % je však práceneschopný a v tomto rozsahu by si dokázal zabezpečiť príjem z jednoduchej práce, pričom potvrdili vedomosť o tom, že takéto práce vykonáva aj v súčasnosti v domácnosti, pracuje v záhrade a mimo pojednávacej miestnosti sa nejaví byť nemobilný do tej miery, ako na pojednávaní. Za pravdivé označili tvrdenie, že otec na pojednávaní ťažko vyjadruje, avšak ťažko sa vyjadruje v slovenskom jazyku, pokiaľ však mal verbálne útočiť na oprávneného a jeho matku v maďarskom jazyku, tu už išlo o prejav celkom zrozumiteľný. Nespochybnili zdravotné problémy otca, avšak podľa ich názoru by tento bol schopný v určitej miere pracovať, pričom sám otec uviedol, že si prácu aj hľadá. Zastali názor, že súd prvej inštancie vyhodnotil aktuálny stav v zmysle toho, že v súčasnosti otec pobera len invalidný dôchodok, nevyhodnotil však správne jeho reálne možnosti pracovať. Čo sa týka majetkových pomerov otca, zvýraznili, že súd prvej inštancie na základe vylučenia jeho manželky skonštatoval, že táto je vlastníčkou mobilného domčeku a že má úvery. Z listinných dôkazov založených v súdnom spise bolo zrejmé, že mobilný dom kupovali manželka na základe kúpnej zmluvy zo dňa 21. 11. 2018, kde bola uvedená manželka otca (už vydatá P.) a z dátumu uzavretia tejto zmluvy rovnako vyplývalo, že išlo o kúpu za trvania manželstva, teda že domček patrí do BSM, keď aj jeho kúpna cena bola zaplatená v čase trvajúceho manželstva. Rovnako tak z vykonaného dokazovania vyplývalo, že manželka brala na seba úvery, pričom dňa 13. 06. 2019 sa zaťažili úverom z OTP banky vo výške 18 130 eur. Pokiaľ ide o pomery na strane oprávneného, namietali, že súd na jeho ťarchu vyhodnotil aktuálnu situáciu s opatreniami v čase pandémie, kedy pre núdzový stav bola obmedzená školská dochádzka. Tieto opatrenia sú však už v súčasnosti neaktuálne a výdavky bude mať oprávnený v rovnakom rozsahu ako doposiaľ, pričom pokiaľ ide o jeho možnosť pracovať, tu by jeho prioritou mala byť príprava na budúce povolanie, pričom zvýraznili, že oprávnený je prijatý na vysokú školu, kde bude aj naďalej študovať. Mali za to, že z príjmu, ktorý má k dispozícii jeho otec, by mohol na výživu prispievať sumou výrazne vyššou ako je 50 eur mesačne, pretože jeho pohľadávka na výživnom má prednosť pred ostatnými pohľadávkami a za zachovania vyživovacej povinnosti manželky by ostala otcovi s manželkou suma stále výrazne vyššia ako je príjem matky, ktorá sama zabezpečuje výživu oprávneného. Mal za to, že na vec nemá vplyv skutočnosť, že sa syn s otcom nestretáva. Poukázal na tú skutočnosť, že práve otec opustil rodinu pre inú ženu, čo malo na vzťah syna a otca výrazne negatívny dopad. Pokiaľ ide o zníženie výživného spätne k dátumu vzniku práceneschopnosti otca, poukázali na to, že otec dostal spätne vyplatený invalidný dôchodok, z ktorého mohol kryť svoje náklady na výživné, preto podľa ich názoru rozhodnutie o znížení

výživného späť, a navyše kedy už toto bolo spotrebované, pretože bolo matke vyplácané formou náhradného výživného, označili za neúčelné a v rozpore so záujmami oprávneného.

5. Povinný v písomnom vyjadrení k odvolaniu oprávneného a matky žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedol, že trvá na svojom návrhu, ako i na skutočnosti, že návrh podal v roku 2019 po jeho prvej mozgovej porážke, ktorú mal 22. 02. 2019 a týmto dňom prišiel o prácu, príjem a zdravotný stav. Napriek skutočnostiam, že nemal žiadny príjem, bývalá manželka podala na neho trestné oznámenie za neplnenie vyživovacej povinnosti. Po druhej mozgovej porážke 01. 04. 2019 oznámil matke syna a synovi, že nevie platiť také vysoké výživné, pretože nemal príjem a jeho súčasná manželka bola ochotná platiť 100 eur. Matka oprávneného s tým nesúhlasila. V jeho zdravotnom stave je veľmi ťažké nájsť si prácu. Informoval sa vo viacerých chránených pracoviskách ako v Q. a aj v Q., určených aj pre invalidov, kde ho odbili s tým, že majú plný počet zaplnených pracovných miest, alebo, že sa ozvú, čo v praxi znamená, že sa vôbec neozvali. Všade požadujú ZŤP preukaz, ktorý ešte nemá vyhotovený, lebo sa to ešte stále rieši na ÚPSVR v Komárne, o preukaz si požiadal ešte v marci 2021. Čakal na rôzne potvrdenia od sociálnej poisťovne. Zdôraznil, že od matky syna odišiel ako nemajetný a s dlhmi. Neodišiel od nej kvôli inej žene, ale kvôli nej samej, lebo manželstvo nebolo funkčné od prvého dňa sobáša. Vzal si ju len z povinnosti, lebo čakala jeho prvorodené dieťa a kvôli deťom vo vzťahu zotrval. Nevlastní žiaden majetok a má zahlásený osobný bankrot. Mobilný dom si kúpila jeho manželka, ktorá si brala aj pôžičky, on sám nemohol byť ani spoludlžníkom, keďže od januára 2013 má ešte dlh z bývalého vzťahu v PSS vo výške 4 999 eur, ktorý bývala manželka nesplácala. Okrem invalidného dôchodku iný príjem nemá. Čo sa týka vysokej školy, uviedol, že syn má vlakové spoje zadarmo, dostane ISIC kartu pre vysokoškolákov na rôzne zľavy, 3 roky štúdia sú zadarmo, internáty v V. sa pohybujú do výšky 70 eur a knihy sa môžu vypožičať z knižnice. Navyše ako plnoletý a hlavne zdravý, si syn môže na štúdium zarobiť už aj sám formou brigád, ktoré v V. sú. Oprávnený vlastní motorové vozidlo, ktoré si podľa jeho slov kúpil z dedičstva po dedovi. On potrebuje financie aj na svoju ďalšiu liečbu. Pôžičky jeho súčasná manželka brala z dôvodu nevyhnutnosti, pretože v dôsledku jeho choroby a kvôli jeho bývalej manželke sa dostali do veľmi vážnych finančných a existenčných problémov. Dňa 14. 04. 2021 bola jeho manželka na vyšetrení na ambulancii úrazovej chirurgie a od 16. 04. 2021 je na PN, čím sa jej radikálne znížil príjem. Musela podstúpiť operáciu kolena, za čo platila 100 eur. Ich spoločný príjem od mesiaca apríl sa radikálne znížil.

6. Matka a oprávnený vo svojej replike zvýraznili, že zotrvávajú na dôvodoch svojho odvolania. Uviedli, že nespochybujú zdravotný stav otca, ale právo podať odvolanie v súlade so zákonom využili z dôvodu, že oprávnený je odkázaný výživou na svojich rodičov, pripravuje sa na budúce povolanie, pričom matka sa ma všetky náklady syna ako oprávneného pokryť nedokáže. Na druhej strane, aj otec, pokiaľ je posudzovaná jeho finančná situácia spolu s manželkou, má možnosti prispievať na výživu syna výrazne vyššou sumou, ako rozhodol súd prvej inštancie.

7. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenými účastníkmi v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 65 - § 67 CMP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenia povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že prvoinštančný súd správne zistil skutkový stav a vec správne posúdil i po právnej stránke, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

8. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, obsahu spisu, prednesov rodičov, oprávneného, kolízneho opatrovníka, svedka v konaní, svedkyne Zuzany Bagita, listinných potvrdení a zmlúv a s ostatnými ku spisu pripojenými dokladmi, obsahu odvolania a vyjadrení k odvolaniu, konštatuje vecnú správnosť rozhodnutia ohľadom vyživovacej povinnosti povinného otca na

oprávneného. Odvolací súd stotožňuje s dôvodmi uvedenými v písomnom vyhotovení rozsudku súdom prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 CSP v plnom rozsahu na ne odkazuje. Z titulu aplikácie § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/170/2005 pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a tým je postačujúce len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí okresného súdu. V zásade sa odvolací súd môže obmedziť len na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku v týchto častiach odvolací súd len zvýrazňuje nasledovné.

10. Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

13. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Predmetom konania je návrh povinného otca, doručený súdu prvej inštancie dňa 08. 03. 2019, na zníženie jeho vyživovacej povinnosti na v čase podania návrhu maloletého oprávneného syna zo sumy 376 eur na sumu 35 eur mesačne. Návrh na zníženie výživného odôvodnil tým, že pracoval ako živnostník, od 22. 09. 2019 je práceneschopný a nemá žiaden príjem. Súd prvej inštancie o návrhu otca rozhodol v poradí prvým rozsudkom a znížil vyživovaciu povinnosť otca na v čase podania návrhu maloletého zo sumy 376 eur na sumu 35 eur mesačne, počnúc dňom 22. 02. 2019 s tým, že výživné bolo splatné vždy 15.-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého, čím zmenil rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 9P/167/2017-62 zo dňa 12. 02. 2018 v časti o bežnom výživnom. Krajský súd v Nitre v poradí vo veci prvým rozhodnutím č. k. 6CoP/33/2020-333 zo dňa 30. 11. 2020 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd už v tomto rozhodnutí po prejednaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že bolo potrebné rozhodnúť o návrhu otca na zníženie výživného na maloletého Daniela, pretože došlo k zmene pomerov na strane rodičov, a najmä na strane otca, od posledného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P/167/2017-62 zo dňa 12. 02. 2018. Odvolací súd v ďalšom konaní inštruoval súd prvej inštancie doplniť dokazovanie zistením celkových príjmových pomerov na strane otca, prehodnotením odôvodnených potrieb maloletého s

ohľadom na dobu, ktorá prešla od posledného rozhodnutia o výživnom a i s ohľadom na to, že už nadobudol plnoletosť a vypočuť oprávneného. Odvolací súd už v tomto svojom zrušujúcom uznesení uviedol nielen citáciu zákonných ustanovení dopadajúcich na prejednávany prípad, ale poskytol i ich teoretický výklad a hľadiská významné pre ich aplikáciu. Nakoľko odvolací súd na týchto svojich záveroch naďalej zotrúva ako na stále platných, duplicitne ich opakovať nebude a na ne v ďalšom len ako na stále platné poukazuje.

17. Po preštudovaní obsahu spisu je nepochybné, že súd prvej inštancie doplnil dokazovanie v intenciách zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu a v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zmenu pomerov na strane účastníkov konania, z ktorých vychádzal i odvolací súd. V tomto smere odvolací sumarizuje, že naposledy bolo o výživnom na oprávneného rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 9P/167/2017-62 zo dňa 12. 02. 2018, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bol maloletý oprávnený zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu mesačne sumou 376 eur. V čase rozhodovania bolo matka zamestnaná u spoločnosti Union poisťovňa s príjmom 393 eur a otec bol súkromný podnikateľ s príjmom podľa vlastného udania 800 eur, v tom čase pracoval v zahraničí. Obaja boli bez ďalšej vyživovacej povinnosti. V čase tohto rozhodovania bol maloletý oprávnený študentom L. v V. a zároveň venoval karate na vrcholovej úrovni, čo si vyžadoval zvýšené investície. Obom rodičom okruh ich vyživovacích povinností zostal zachovaný, keď žiadna ďalšia vyživovacia povinnosť im nepribudla a túto majú doposiaľ voči oprávnenému, ktorý bol v čase podania návrhu povinného tretiakom na uvedenom gymnáziu, pokračoval v štúdiu v maturitnom ročníku, teda sústavne sa pripravuje na budúce povolanie. Súd prvej inštancie podrobne zistil, porovnal a popísal pomery na strane rodičov oprávneného, i na strane oprávneného. Vzhľadom na vyššie uvedené bol toho názoru, že súd prvej inštancie správne rezultoval, že od poslednej úpravy výživného oprávnený študoval na tej istej škole, mal približne tie isté výdavky na štúdium, bývanie, podstatná zmena nastala v tom, že od decembra 2018 vrcholovo nešportuje, čo znamená, že odpadli výdavky spojené s uvedenou aktivitou. Za posledné obdobie v dôsledku pandemickej situácie študoval prevažne online formou, preto nemal výdavky spojené s internátom a cestovným. Zmena pomerov bola zistená i na strane matky oprávneného, ktorej príjem sa zvýšil zo sumy 393 eur na cca sumu 500 eur mesačne, pričom po zmene zamestnania od 08. 02. 2021 pracuje v Centre pre deti a rodiny Q. a v mesiaci marec 2021 mala príjem 632,13 eura. Podstatná zmena pomerov, a v negatívnom smere, nastala na strane povinného otca, ktorý utrpel dve mozgové porážky, prvú 22. 02. 2019 a od tejto doby nebol schopný sa zapojiť do pracovného pomeru, dlhodobo bol práceneschopný, poberal nemocenské dávky v rozmedzí 228,98 až 253,52 eur a od 23. 02. 2020 mu bol priznaný invalidný dôchodok v sume 183,50 eura mesačne, ktorá suma nedosahuje ani sumu životného minima na plnoletú fyzickú osobu a iný príjem nemá a nevlastní žiaden majetok. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že z uvedeného príjmu povinný nie je schopný si plniť vyživovaciu povinnosť vo vyššej sume ako je 50 eur mesačne. V jeho životnej situácii a zdravotnom stave je síce možné, že by sa mohol zamestnať, o čo sa povinný podľa vlastných slov aj snaží, ale jeho pozícia na trhu práce je v porovnaní so zdravou osobou znevýhodnená a práca sa mu musí hľadať veľmi ťažko. Sám otec je so svojim príjmom odkázaný na výživu zo strany svojej manželky, ktorá mu ju aj poskytuje. Za zistenej situácie odvolací súd, vo svetle ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine (obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov), na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia, aj s ohľadom na odvolacie dôvody, uvádza, že odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami dieťaťa len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä reálnou situáciou na trhu práce, mierou nezamestnanosti v regióne v príslušnom odbore, vekovou kategóriou a dosahovaním zárobku v danom povolaní. Všeobecne platí, že výživné nemôže byť určované tak, aby viedlo k existenčným problémom povinného rodiča a jeho snahe z toho dôvodu sa vyhnúť plneniu tejto povinnosti. Pre komplexnosť posúdenia majetkových pomerov povinného sa musia vždy zohľadňovať výdavky, predovšetkým pravidelné, ale aj nepravidelné náklady spojené s bývaním. V danom prípade bolo potrebné vychádzať zo zárobkových a majetkových schopností a možností otca, ktorého príjem sa od posledného rozhodovania o výživnom znížil pod sumu životného minima, ako i zo závažnosti jeho zdravotného stavu. V neposlednom rade treba pripomenúť, že výživné voči oprávnenému poskytuje i jeho matka, ktorá poberá i prídavok na dieťa, ktorým ako štátnou sociálnou dávkou, štát prispieva

rodičovi či inej oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa. I keď povinnosť prispievať na výživu maloletých majú predovšetkým rodičia a vyplácanie prídavkov na deti nenahradzuje plnenie tejto povinnosti, predsa len vyplácané rodinné prídavky môžu sčasti uhradiť odôvodnené potreby dieťaťa. Odvolací súd nespochybňuje potreby na strane oprávneného, či už v spojitosti s výživou, ako i s nákladmi spojenými so štúdiom a dospievaním, avšak na druhej strane je potrebné uviesť, že výživné zo strany povinného otca je možné stanoviť a realizovať len v rámci objektívne daných možností na jeho strane. V prípade, že sa v budúcnosti objektívne zmenia pomery na strane účastníkov, či vo výške príjmov rodičov alebo v odôvodnených potrebách oprávneného, môže opätovne dôjsť na návrh k zmene výživného.

18. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ súd prvej inštancie znížil vyživovaciu povinnosť povinného otca zo sumy 376 eur na sumu 50 eur počnúc dňom 22. 02. 2019 je nutné prijať záver, že stanovené výživné zodpovedá individuálnym schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom povinného otca, ako i odôvodneným bežným potrebám oprávneného. V závere odvolací súd zdôrazňuje, že i určenie počiatku zníženia vyživovacej povinnosti povinného otca bolo plne súladné s ust. § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine, keď k uvedenému dňu bola preukázaná podstatná zmena pomerov odôvodňujúca zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na bod 16. napadnutého rozsudku, ktorý ako právne správny preberá za svoj vlastný. Odvolací súd považuje za správne napadnuté rozhodnutie aj v časti, v ktorej rozhodol o trovách prvoinštančného konania, ktoré rozhodnutie bolo správne odôvodnené s poukazom na ust. § 52 CMP.

19. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci dostatočne zistil skutkový stav a vyvodil z neho i správny právny záver.

20. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov
- b/ príkazom pohľadávky
- c/ predajom hnutelných vecí
- d/ predajom cenných papierov
- e/ predajom nehnuteľnosti
- f/ predajom podniku
- g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu